

- 1 Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.56 lit.c, art.57 și ale art.58 din Legea societăților comerciale, autorul excepției apreciind că prevederile legale criticate contravin art.44 alin.2 privind garantarea și ocrotirea în mod egal a proprietății private, art.45 referitoare la libertatea economică, art.124 privind înfăptuirea justiției art.135 privind „Economia” și ale art.136 alin. 5 privind inviolabilitatea proprietății private.

Autorul excepției susține, în esență că textele de lege criticate care stabilesc competența materială a tribunalului de a judeca cereri de nulitate a unei societăți comerciale, contravin art.124 alin.2 din Constituție deoarece este posibil ca aceeași judecători, delegați la oficiul pentru registrul comerțului, să fi îndeplinit anterior obligația de verificare, cenzurare și constatare a legitimității obiectului de activitate al acelei societăți comerciale și a conformității acestuia cu ordinea publică, pronunțând o încheiere de autorizare și înmatriculare.

Dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale și sub aspectul neclarității și nedefinirii acțiunii în nulitate pentru care legea nu prevede un termen de prescripție, dând astfel o posibilitate atemporală și infinită de exercitare a acestei acțiuni, punând astfel în pericol stabilitatea raporturilor juridice, echitabilitatea și imparțialitatea actului de justiție.

Se mai susține că acțiunea în nulitate a unei societăți comerciale pentru motivul că obiectul său de activitate este ilicit sau contrar ordinii publice, după momentul intrării respectivei societăți în circuitul economic, comercial, fiscal, de dreptul muncii, drept internațional, îngreuește accesul liber al persoanei la o activitate economică și libera inițiativă în exercitarea activităților economice a căror legalitate a fost cenzurată de către judecător.

Curtea Constituțională a decis:

- A. respingerea excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă;
- B. admiterea excepției constatând că dispozițiile art.56 lit.c, art.57 și ale art.58 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale contravin prevederilor art.44, alin.2, art.45, 124, 135, 136 alin.5 din Constituție;
- C. respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Răspuns: A

- 2 Tribunalul a admis acțiunea reclamantei pârâte SC SV SRL și continuată de TT în contradictoriu cu pârâta-reclamantă SC CC SRL și pârâta SC AM SA, fiind obligată pârâta-reclamantă la plata către reclamanta-pârâtă a sumei de 125.000 lei debit și penalități de întârziere. Totodată, pârâta-reclamantă a fost obligată să elibereze suma de 37.000 lei din contul de garanție de bună execuție deschis la pârâta SC AM SA. Prima instanță a admis în parte cererea reconvențională a pârâtei SC CC SRL fiind obligată reclamanta-pârâtă la plata sumei de 30.000 lei contravaloare penalități de întârziere.

Prima instanță a reținut că raporturile comerciale dintre părți decurg dintr-un grup de contracte, încheiate în vederea realizării unui obiectiv final.

Împotriva acestei sentințe au declarat apel reclamanta-pârâtă SC SV SRL și pârâta-reclamantă SC CC SRL, criticând sentința atacată pentru nelegalitate și netemeinicie.

Curtea de Apel a admis apelul reclamantei-pârâte SC SV SRL împotriva hotărârii tribunalului, pe care a schimbat-o în parte, în sensul că a respins cererea reconvențională pentru lipsa calității procesuale pasive a pârâtei-reclamante SV.

Instanța de apel a apreciat că apelul reclamantei-pârâte este fondat, întrucât la data la care a fost formulată cererea reconvențională, societatea SC SV SRL era radiată din registrul comerțului, iar administratorul și asociatul unic TT preluase, prin cesiune, doar drepturile litigioase ale societății radiate, nu și obligațiile acesteia. De altfel, obligațiile societății nici nu făceau obiectul litigiului la data încheierii contractului de cesiune, astfel încât instanța de apel a reținut incidența în speță a excepției lipsei calității procesuale pasive a reclamantei SV în cererea reconvențională a pârâtei SC CC SRL, neexistând identitate între această parte și subiectul raportului juridic dedus judecății prin cererea reconvențională.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs pârâta SC CC SRL, criticând hotărârea instanței de apel pentru motivul de nelegalitate prevăzut de art. 304 pct. 9 C.proc.civ., sub aspectul greșitei aplicări a legii în cauză.

Recurenta-pârâtă a arătat că instanța de apel nu a analizat cu temeinicie obiectul contractului de cesiune de drepturi încheiat între cesionara TT, în calitate de asociat unic al SC SV SRL, pe de o parte, și SC SV SRL, în calitate de cedent, pe de altă parte. Astfel, a arătat recurenta, intimata TT, preluând drepturile din litigiul existent între societatea SC SV SRL și SC CC SRL, și-a asumat soluția ce urma să fie pronunțată cu privire la toate pretențiile derivate din raporturile contractuale existente între cedentă și recurentă.

Recurenta a apreciat că transmiterea calității procesuale active, în mod convențional, prin cumpărarea drepturilor litigioase, implică și transmiterea calității procesuale pasive către cesionara TT față de pretențiile recurente din cererea reconvențională, situația litigioasă fiind cunoscută intimitei, în calitate de reprezentantă a SC SV SRL, anterior declanșării litigiului, cu ocazia concilierii directe dintre SC SV SRL și SC CC SRL, ocazie cu care recurenta din prezenta cauză a propus compensarea creanțelor reciproce.

Ce va decide instanța de recurs:

- A. admiterea recursului, casarea deciziei recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare;
- B. respingerea recursului ca nefondat;
- C. admiterea recursului, modificarea deciziei recurate, admiterea apelului, schimbarea sentinței în parte, respingerea cererii reconvenționale.

Răspuns: A

- 3 Prin sentința pronunțată de Tribunalul M la data de 15.05.2014 a fost admisă acțiunea reclamantei SC RTL SRL în sensul obligării pârâtei SC MNV SA la plata sumei de 1.543.762 lei reprezentând prețul pentru mărfurile livrate în baza contractului nr.234/3.09.2013 și a sumei de 59.432 lei reprezentând dobânzi penalizatoare calculate până la data de 15.03.2014, precum și obligarea acesteia la plata de dobânzi până la achitarea integrală a debitului.

În motivarea sentinței s-a reținut că reclamanta a dovedit, cu facturile nr.875/10.09.2013, 962/1.10.2013, 1027/3.11. 2013 și 1198/12.12.2013, că a livrat pârâtei mărfurile ce făceau obiectul contractului, fără ca aceasta din urmă să facă dovada achitării prețului convenit și că, potrivit dispozițiilor legale, creanța constând în prețul bunurilor livrate produce întotdeauna dobânzi penalizatoare.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâta, care a fost respins ca nefondat prin decizia nr.365/25.10.2014.

Împotriva acestei soluții a declarat recurs reclamanta, care a susținut că instanțele au făcut o greșită aplicare a legii acordând pârâtei dobânzi penalizatoare, fără a avea în vedere faptul că prin art. 5.2 din contract părțile au convenit ca acestea să curgă după 30 de zile de la primirea facturilor, cu condiția notificării prealabile a debitorului prin intermediul executorului judecătoresc. Cum cererea de chemare în judecată a fost formulată fără îndeplinirea acestei obligații, dispozițiile legale îi confereau dreptul de a plăti debitul principal într-un termen rezonabil, astfel încât, având în vedere și faptul că și-a îndeplinit obligația de plată la data de 30.10.2014, obligarea ei la plata de dobânzi penalizatoare este nelegală.

Care va fi soluția instanței de recurs:

- A. respingerea recursului;
- B. admiterea recursului, modificarea deciziei din apel în sensul admiterii apelului și schimbării în parte a sentinței de fond și înlăturării dispozițiilor referitoare la dobânzile penalizatoare;
- C. admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei pentru rejudecare instanței de apel.

Răspuns: A

- 4 Prin cererea adresată instanței la data de 20.10.2012 reclamantii AT și BA au chemat în judecată pe pârâta SC SAL SA, solicitând obligarea acesteia la plata sumei de 550.000 lei reprezentând dividende cuvenite pentru anul 2008. În motivarea acțiunii au arătat că sunt acționari ai pârâtei, deținând fiecare câte 10% din acțiunile acesteia și că pentru anul 2008 nu li s-au acordat dividende deși sumele au fost înregistrate în bilanțul contabil.

Prin întâmpinare pârâta a solicitat respingerea acțiunii, arătând că pentru anul 2008 adunarea generală nu a stabilit un termen pentru plata dividendelor.

Prin sentința civilă nr. 159 din 15.05.2013 tribunalul a admis acțiunea și a obligat pârâta la plata sumelor solicitate.

Împotriva sentinței a declarat apel pârâta, iar instanța de control a admis excepția prescrierii dreptului material la acțiune, invocată din oficiu și, admitând apelul, a respins acțiunea, reținând că situația financiară aferentă anului 2008 a fost aprobată de Adunarea Generală Ordinară a Acționarilor la 10.03.2009, astfel că dreptul la acțiune s-a prescris la data de 10.09.2012.

Împotriva deciziei au declarat recurs reclamantii, invocând prevederile art. 304 pct. 4 și 9 C.proc.civ., arătând că instanța nu putea să invoce din oficiu excepția prescripției, care putea fi invocată doar de către pârât, în fața primei instanțe, cel târziu până la primul termen de judecată la care părțile erau legal citate și că, oricum, excepția este neîntemeiată deoarece prin adresa emisă la data de 25.11.2012 pârâta a recunoscut că sunt îndreptățiți să primească dividendele solicitate, arătând însă că situația financiară actuală nu permite plata acestora.

Care va fi soluția instanței de recurs:

- A. respingerea recursului;
- B. admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel, reținând că în mod greșit a fost admisă excepția, față de recunoașterea datoriei de către pârâtă;
- C. admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel, reținând că în mod greșit instanța de apel a invocat excepția prescrierii, aceasta nefiind o excepție de ordine publică.

Răspuns: A

- 5 La data de 5.01.2011 reclamantele HAM și ND au solicitat instanței ca, în contradictoriu cu pârâta SC PB SA să constate nulitatea absolută a clauzei abuzive privind comisionul de risc, cuprinsă la pct. 4.2. din condițiile generale și pct. 6.7 lit. a din condițiile speciale ale contractului de credit nr.4657/6.05.2009, să dispună restituirea sumelor încasate cu acest titlu până la desființarea clauzei, să oblige pârâta la emiterea unui nou plan de rambursare a creditului fără comision de risc și la plata de daune morale în cuantum egal cu daunele materiale.

Prin sentința nr.256 din 3.10.2011, Tribunalul D a admis în parte acțiunea formulată de reclamante și a constatat nulitatea absolută a clauzelor privind comisionul de risc, reținând că, pentru a nu fi abuzive, clauzele negociate nu trebuie să creeze, în detrimentul consumatorului și contrar cerințelor bunei credințe, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților. Totodată, a dispus restituirea sumelor încasate cu acest titlu până la desființarea clauzei și obligarea pârâtei la emiterea unui nou plan de rambursare a creditului, fără comision de risc. De asemenea, a reținut că în OUG nr.50/2010, așa cum a fost modificată prin Legea nr.288/2010, comisionul de risc nu mai este prevăzut, astfel încât a dispus ca pârâta să modifice toate contractele de credit aflate în curs de executare, prin eliminarea clauzelor abuzive. A fost respins ca nefondat capătul de cerere privind acordarea de daune morale.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel pârâta, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie. Curtea de Apel C, prin decizia nr.21/8.01.2013, a respins ca nefondat apelul.

În motivarea deciziei s-a reținut că la pct. 4.2 din Secțiunea 3 „Costuri” din Condițiile Generale ale contractului de credit se prevede că „pentru punerea la dispoziție a creditului împrumutatul poate datora băncii un comision de risc, aplicat la soldul creditului, care se plătește lunar pe toată perioada creditului. Modul de calcul și scadența acestuia se stabilesc în Condițiile Speciale” unde, la punctul 6.7 lit. a se prevede: „un comision de risc de 0,125% aplicat la soldul creditului, plătit lunar în zile de scadență, pe toată perioada de derulare a contactului”.

Instanța de apel a arătat că, atât timp cât funcția și destinația comisionului de risc nu au fost evidențiate în contract, orice consumator ar fi fost într-o poziție dezavantajoasă față de bancă și într-o imposibilitate reală de a negocia acest comision, cu atât mai mult cu cât pârâta nu a făcut dovada unei negocieri a clauzei analizate, obligație ce-i revenea în conformitate cu dispozițiile art. 4 alin. 3 teza II din Legea 193/2000, nereușind să răstoarne prezumția relativă instituită în favoarea consumatorului prin acest text de lege. Mai mult, potrivit art. 4 alin. 3, dacă un profesionist pretinde că o clauză standard preformată a fost negociată direct cu consumatorul este de datoria lui să prezinte probe în acest sens, astfel că a înlăturat argumentele pârâtei prin care s-a încercat să se lămurească considerentele ce au stat la baza percepției comisionului, câtă vreme aceste elemente nu au fost evidențiate în convenția de credit. De asemenea, s-a mai reținut că dispozițiile legale incidente în speță au fost corect aplicate.

Împotriva acestei decizii a declarat recurs pârâta, întemeiat pe dispozițiile art. 304 pct.6 și 9 C.proc.civ. solicitând admiterea recursului, modificarea în tot a deciziei atacate și respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Care va fi soluția instanței de recurs:

- A. respingerea recursului ca nefondat;
- B. admiterea recursului și modificarea deciziei apelate în sensul admiterii apelului și schimbării în parte a sentinței;
- C. admiterea recursului și modificarea deciziei apelate în sensul admiterii apelului și respingerii acțiunii ca nefondată.

Răspuns: B

- 6 Tribunalul a respins excepția prescripției și a admis în parte cererea formulată de reclamanta SC JK SRL în contradictoriu cu pârâții EE și DE având ca obiect pretenții, aceștia fiind obligați la plata către reclamantă a sumei de 150.000 lei și a sumei de 25.000 lei cu titlu de dobândă legală.

Pentru a se pronunța astfel tribunalul a reținut, în ceea ce privește prescripția, că termenul a început să curgă de la data când reclamanta a luat la cunoștință de prejudiciu, respectiv 1.06.2008 – data întocmirii procesului-verbal de inspecție fiscală, iar în ceea ce privește fondul cauzei a apreciat, în principal, că pârâții au deținut calitatea de administratori ai societății reclamante, iar fapta prejudiciabilă și prejudiciul au fost probate cu actul fiscal din 15 iulie 2008 emis de Administrația Finanțelor Publice și concluziile raportului de expertiză.

Hotărârea tribunalului a fost menținută de Curtea de Apel prin respingerea apelurilor ca nefondate declarate de pârâți.

Instanța de apel a reținut, în principal, incidența dispozițiilor art.144 indice 2 alin. 1 din Legea nr.31/1990 și a apreciat a fi nefondate susținerile apelanților referitoare la responsabilitatea solidară a actualului administrator al societății în condițiile în care raporturile juridice deduse judecății cauzei sunt cele dintre societate și foștii administratori. Nu și-a însușit critica referitoare la soluționarea excepției prescripției.

Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recurs pârâții, invocând dispozițiile art.304 pct. 6, 8 și 9 C.proc.civ. arătând, în principal, că ambele instanțe au soluționat în mod greșit excepția prescripției dreptului material la acțiune; au acordat ceea ce nu s-a cerut, respectiv s-au pronunțat asupra unei răspunderi solidare în condițiile în care reclamanta a solicitat în mod expres antrenarea răspunderii civile delictuale în mod individual; au aplicat greșit dispozițiile art.144 indice 2 din Legea nr.31/1990 întrucât reclamanta este o societate cu răspundere limitată a cărei administrare nu este limitată de aceste dispoziții legale.

Ce va decide instanța de recurs:

- A. admiterea recursurilor, modificarea deciziei recurate, admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței, în sensul respingerii acțiunii
- B. respingerea recursurilor ca nefondate;
- C. admiterea recursurilor, casarea deciziei recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe.

Răspuns: C

- 7 Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.37 alin.1 și 2 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, autorul excepției apreciind că prevederile legale criticate contravin art.11 alin.2 potrivit căroră tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern și ale art.126 alin.1 conform căroră justiția se realizează prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.

Autorul excepției susține, în esență că judecătorul delegat nu realizează un act de justiție, atribuțiile sale de natură administrativă, putând fi îndeplinite de funcționari, astfel cum este caracteristic unui stat de drept guvernat de principiul separației puterilor.

Curtea Constituțională a decis:

- A. respingerea excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă;
- B. respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată;
- C. admiterea excepției, constatând că prevederile art.37 alin.1 și 2 din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale contravin prevederilor art.11 alin. 2 și art.126 alin.1 din Constituție.

Răspuns: B

- 8 Tribunalul a respins acțiunea reclamantei CC în contradictoriu cu pârâtele SC MS SRL și SC BM SRL având ca obiect excluderea asociatului SC BM SRL din SC MS SRL.
- Tribunalul a reținut în esență că probele administrate nu au făcut dovada ipotezelor art.222 lit.c și d din Legea nr.31/1990, dispoziții pe care reclamanta și-a întemeiat acțiunea, respectiv a amestecului fără drept în activitatea societății sau a actelor de fraudă din partea asociatului.
- Curtea de apel a menținut hotărârea tribunalului.
- Împotriva deciziei Curții de apel a declarat recurs recurenta invocând dispozițiile art.304 pct.9 C.proc.civ. A criticat decizia recurată arătând că în pofida probelor administrate instanța de apel nu a reținut incidența dispozițiilor art.222 lit.c raportat la art.80 din Legea 31/1990 și nu a avut în vedere situația dovedirii faptelor cu privire la conduita asociatului pârât care au condus la destabilizarea societății și la neînțelegerile grave dintre asociați.
- Ce va decide instanța de recurs:
- A. admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe;
 - B. admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe;
 - C. admiterea recursului, modificarea deciziei recurate, admiterea apelului, schimbarea sentinței atacate în sensul admiterii acțiunii.

Răspuns: B

- 9 Prin cererea de chemare în judecată introdusă de reclamantul DD la 1 octombrie 2010 împotriva pârâtului SC MC SA, întemeiată pe dispozițiile art. 132 din Legea 31/1990, s-a solicitat anularea Hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor nr.1/2007.
- Pârâta a formulat întâmpinare prin care a invocat excepția lipsei calității procesuale active față de faptul că la data adoptării hotărârii reclamantul nu avea calitatea de acționar, precum și excepția lipsei de interes.
- Tribunalul a respins excepțiile invocate și a admis acțiunea reclamantului în raport de materialul probator administrat în cauză și de prevederile art.125 alin.5 și art.132 din Legea 31/1990.
- Împotriva acestei hotărâri a declarat apel pârâta, reiterând excepțiile invocate în fața tribunalului.
- Instanța de apel a respins apelul ca nefondat reținând în principal că potrivit art. 132 din Legea 31/1990, hotărârile adunării generale contrare legii sau actului constitutiv pot fi atacate în justiție, când sunt invocate motive de nulitate absolută, cererea putând fi formulată de orice persoană interesată, dreptul la acțiune fiind imprescriptibil, iar pentru justificarea interesului a apreciat că nu este necesar ca reclamantul să fi fost acționar la data adoptării hotărârii, ci doar să îndeplinească calitatea de persoană interesată, calitate pe care a dovedit-o prin acțiunea de înscriere în registrul acționarilor a dreptului de proprietate asupra unor acțiuni dobândite de apelantă.
- Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs apelanta-pârâtă care a reiterat criticile formulate în apel referitoare la greșita soluționare a excepțiilor lipsei de interes, lipsei calității procesuale active.
- Ce va decide instanța de recurs:
- A. admiterea recursului, casarea deciziei și trimiterea cauzei spre rejudecare;
 - B. constatarea nulității cererii de recurs;
 - C. respingerea recursului ca nefondat.

Răspuns: C

- 10 La data de 27 ianuarie 2015 administratorul judiciar al debitoarei SC CVR SRL a formulat cerere de atragere a răspunderii materiale a pârâtului IL, în calitate de fost administrator al debitoarei, solicitând obligarea acestuia la plata sumei de 545.976 lei, reprezentând pasivul societății, rămas neacoperit. În motivarea acțiunii s-a arătat că la data de 28.06.2014 a fost deschisă procedura generală de insolvență a debitoarei, totalul creanțelor înscrise în tabelul definitiv fiind în sumă de 545.976 lei și că, deși a fost notificată, debitoarea nu i-a predat documentele contabile, ceea ce duce la concluzia că debitoare nu a ținut contabilitatea în conformitate cu legea, fiind date astfel condițiile pentru atragerea răspunderii patrimoniale a fostului administrator.

Judecătorul sindic a respins cererea, cu motivarea că răspunderea reglementată de legea insolvenței este în fapt o răspundere delictuală, astfel încât titularul cererii era ținut să facă dovada îndeplinirii condițiilor necesare atragerii acestei răspunderi, respectiv existența faptei ilicite, a prejudiciului, a legăturii de cauzalitate dintre acestea precum și culpa pârâtului în calitatea lui de fost administrator al falitei. În aceste circumstanțe, judecătorul sindic a reținut că în speță nu s-a dovedit legătura de cauzalitate între nepredarea documentelor contabile și prejudiciul constând în pasivul rămas neacoperit.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel administratorul judiciar, în motivarea căruia a arătat că judecătorul sindic a respins acțiunea fără a avea în vedere faptul că legea insolvenței, în forma în vigoare la data sesizării instanței, prevede expres faptul că în cazul nepredării documentelor contabile atât culpa cât și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu se prezumă, iar pârâtul nu a răsturnat această prezumție.

Care va fi soluția instanței de apel:

- A. admiterea apelului, anularea sentinței și trimiterea cauzei spre rejudecare;
- B. admiterea apelului, anularea sentinței și, în rejudecare, admiterea acțiunii;
- C. respingerea apelului ca nefondat.

Răspuns: C

- 11 Prin cererea înregistrată la Judecătoria Râmnicu Vâlcea, reclamantul C.B. a chemat în judecată pe pârâții M.M.E. și M.L., solicitând instanței ca prin sentința ce o va pronunța să se dispună instituirea interdicției de a înstrăina sau greva cu orice sarcină imobilul apartament cu numărul 28, situat în București, str. P. nr. 62, precum și asupra oricărui imobil deținut în proprietate de către pârâți, până la achitarea împrumutului în sumă de 450.000 lei. În motivarea acțiunii reclamantul a arătat că la data de 13.02.2013 între părți s-a încheiat un contract de împrumut cu titlu gratuit, pârâții asumându-și prin contract obligația fermă de a restitui suma împrumutată până la data de 02.04.2013. Reclamantul a mai arătat că, deși creanța nu a ajuns la scadență, solicită instituirea asupra imobilului proprietatea pârâților a interdicției de înstrăinare, ca o măsură de siguranță că suma împrumutată va fi restituită și că pârâții nu vor încerca să își înstrăineze bunurile imobile tocmai pentru a se sustrage de la obligația pe care și-au asumat-o și de a evita o eventuală urmărire silită asupra bunurilor. Judecătoria Râmnicu Vâlcea, a admis excepția necompetenței sale teritoriale invocată din oficiu și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Sectorului 4 București, reținând că în raport de dispozițiile art. 107 C.pr.civ., cererea de chemare în judecată se introduce la instanța în a cărei circumscripție domiciliază pârâtul, dacă legea nu prevede altfel și având în vedere că pârâții își au domiciliul în București, în circumscripția căreia se află situat de altfel și imobilul. Judecătoria Sectorului 4 București a admis excepția necompetenței sale teritoriale, invocată în termen legal de către reclamant și a declinat competența de soluționare a cauzei în favoarea Judecătoriei Râmnicu Vâlcea, reținând că Judecătoria Râmnicu Vâlcea nu putea să ridice din oficiu în cauză excepția necompetenței sale teritoriale întrucât în cauză competența este de ordine privată și nu de ordine publică.

Înalta Curte de Casație și Justiție, în cadrul regulatorului de competență a stabilit:

- competența aparține Tribunalului Vâlcea, deoarece valoarea obiectului cererii este mai mare de 200.000 lei, în cauză fiind o acțiune personală;
- competența aparține Tribunalului București deoarece în cauză este vorba despre o acțiune reală, al cărei obiect are o valoare mai mare de 200.000 lei;
- competența revine Judecătoriei Râmnicu Vâlcea, care a fost investită cu judecarea unei acțiuni civile personale, iar competența teritorială este de ordine privată, neputând fi invocată din oficiu.

Răspuns: C

- 12 Curtea Constituțională a avut în vedere următoarele argumente la soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor din Codul de procedură civilă cuprinse în art. 13 alin. (2) teza a doua, art. 83 alin. (3), precum și în art. 486 alin. (3) cu referire la mențiunile care decurg din obligativitatea formulării și susținerii cererii de recurs prin avocat:

- legiitorul nu poate da dreptului la apărare garantat de Constituție valențe care contravin caracterului său de garanție a dreptului la un proces echitabil;
- Curtea Europeană a Drepturilor Omului a avut o poziție tranșantă în sensul că cerința ca reclamantul să fie reprezentat de un avocat calificat în fața Curții de Casație poate fi, prin ea însăși, contrară art.6 din Convenție;
- limitările aduse dreptului de a ataca prin recurs hotărârile judecătorești din perspectiva accesului liber la justiție nu au un scop legitim.

Răspuns: A

- 13 Reclamantul A. a chemat în judecată pe B., solicitând obligarea acestuia să îi lase în deplină proprietate și liniștită posesie un imobil a cărui valoare este de 200.000 lei. Prin cerere de intervenție voluntară principală, C. solicită obligarea predării imobilului către el, pretinzând că este proprietar. După admiterea în principiu a cererii de intervenție în etapa cercetării procesului, C. formulează cerere de chemare în garanție a lui D., de la care a cumpărat imobilul în cauză, solicitând obligarea acestuia la plata sumei de 200.000 lei (prețul plătit) și 40.000 lei (cu titlu de daune). Reclamantul A. a invocat excepția tardivității cererii de chemare în garanție deoarece nu a fost formulată la primul termen de la admiterea în principiu a cererii de intervenție principală.

Instanța:

- va respinge excepția invocată de reclamantul A., deoarece intervenientul C. putea face cerere de chemare în garanție față de cererea de intervenție până la terminarea cercetării procesului în fața primei instanțe;
- va respinge excepția invocată de reclamantul A., va admite în principiu cererea de chemare în garanție, dar va putea disjunge cererea de intervenție formulată de C. și cererea de chemare în garanție formulată de C., dacă judecarea cererii principale ar fi întârziată prin cererea de intervenție, caz în care instanța investită rămâne competentă să soluționeze și cererea de intervenție;
- va admite excepția invocată de reclamantul A., va respinge ca tardivă cererea de chemare în garanție, pronunțând o încheiere care se poate ataca numai cu apel, în termen de 5 zile de la pronunțare.

Răspuns: A

- 14 La data de 19 martie 2013, reclamanta persoană juridică D.S. a depus la Judecătoria Salonta o cerere de chemare în judecată a pârâtului persoană fizică U.V., solicitând instanței să îl oblige pe pârât la plata sumei de 25.000 de lei, cu titlu de preț pentru bunul confecționat și livrat, conform facturii acceptată la plată prin semnătură, precum și a penalităților de întârziere în cuantum de 8450 de lei, conform clauzelor contractuale. Pârâtul nu s-a prezentat la judecată și nu a depus întâmpinare, iar judecătoria a admis în parte acțiunea, numai cu privire la obligația principală de plată a sumei de 25.000 de lei, respingând capătul de cerere privind penalitățile.

Apelul declarat de reclamant a fost admis de Tribunalul Bihor, prin decizie pronunțată la data de 11 ianuarie 2014, iar sentința a fost schimbată în parte, în sensul admiterii în întregime cererii de chemare în judecată și obligare a pârâtului și la plata penalităților de întârziere. Decizia a fost comunicată părților la data de 20 ianuarie 2014.

La data de 22 ianuarie 2014, pârâtul a depus la Tribunalul Bihor o contestație în anulare prin care a solicitat anularea atât a sentinței primei instanțe, pe motiv că nu a fost legal citat și nici nu a fost prezent la termenul când a avut loc judecata, cât și a deciziei pronunțate în apel, pe motiv că decizia instanței de apel este consecința unei erori materiale, aceasta neobservând că penalitățile ar fi curs, conform contractului, numai în cazul unei puneri în întârziere prin notificare trimisă doar prin executor judecătoresc, care nu s-a realizat.

Analizând contestația și motivele invocate, Tribunalul Bihor:

- va respinge în întregime contestația, reținând că motivul nelegalei citări în fața primei instanțe putea fi invocat prin apel sau recurs, iar celălalt motiv constituie o greșeală de judecată și nu o eroare materială în sensul legii;
- va disjunge contestația, va declina competența de soluționare a contestației în anulare îndreptată împotriva sentinței primei instanțe la Judecătoria Salonta și va reține spre judecată contestația în anulare promovată împotriva deciziei pronunțată de tribunal;
- va disjunge contestația, va declina competența de soluționare a contestației în anulare îndreptată împotriva sentinței primei instanțe la Judecătoria Salonta și va respinge contestația formulată împotriva deciziei pronunțată de Tribunalul Bihor întrucât, potrivit legii, numai împotriva hotărârilor instanțelor de recurs se poate formula o contestație în anulare întemeiată pe acest motiv.

Răspuns: B

- 15 Prin cererea formulată la data de 18 februarie 2013, reclamantul D.R. a chemat în judecată pârâtul K.M. solicitând instanței obligarea acestuia la plata sumei de 45.000 de lei cu titlu de despăgubiri, solicitând judecarea cauzei în lipsă, dar fără a timbra corespunzător cererea. La termenul din 25 mai 2013, la solicitarea pârâtului, judecătoria a dispus suspendarea judecării cauzei, până la soluționarea definitivă a dosarului nr.63/X/2013, privind un litigiu dintre aceleași părți, apreciind că judecata depinde de existența sau inexistența unui drept ce face obiectul aceluși litigiu. Acest dosar s-a soluționat iar hotărârea a rămas definitivă la data de 22 septembrie 2013. Ulterior, la data de 28 aprilie 2014, instanța a dispus, din oficiu, reluarea judecării după suspendare, constatând că motivul pentru care a fost dispusă suspendarea nu mai subzistă și dispunând citarea părților. La termenul de judecată fixat, deși nu s-au prezentat nici reclamantul și nici pârâtul, constatând că s-a solicitat judecarea în lipsă, judecătoria a rămas în pronunțare și a admis în totalitate cererea reclamantului. Prin apelul declarat, pârâtul a invocat nelegalitatea hotărârii, subliniind că prima instanță nu putea să procedeze la soluționarea pe fond a pricinii din două motive:

- acțiunea reclamantului a fost redactată, semnată și înregistrată la prima instanță de avocat iar la dosar nu s-a depus împuternicirea avocațială, astfel că cererea trebuia anulată ca fiind formulată de o persoană care nu a justificat calitatea sa de reprezentant;
- prima instanță nu putea soluționa pe fond cererea deoarece de la data soluționării definitive a dosarului 63/X/2013 și până la momentul redeschiderii cauzei au trecut mai mult de 6 luni, timp în care pricina a stat în nelucrare intervenind de drept perimarea acesteia, excepție pe care nu a putut să o invoce la fond deoarece nu s-a putut prezenta la ultimul termen de judecată, fiind plecat din țară în interes de serviciu.

Reclamantul-intimat nu a depus întâmpinare. Analizând motivele de apel, tribunalul:

- admite apelul și schimbă în tot hotărârea primei instanțe în sensul că anulează ca insuficient timbrată cererea de chemare în judecată deoarece reclamantului i s-a pus în vedere cuantumul taxei datorate și nu s-a conformat în termenul stabilit de instanță și nici ulterior până la soluționarea în fond a cauzei;
- admite apelul și schimbă în tot hotărârea primei instanței, în sensul constatării intervenirii perimării de drept a cererii de chemare în judecată;
- respinge apelul ca nefondat și dispune, prin aceeași decizie, obligarea reclamantului la plata diferenței de taxă de timbru datorată în fața primei instanțe, această parte a dispozitivului constituind titlu executoriu potrivit legii.

Răspuns: C

- 16 La data de 4 februarie 2015, reclamantul A. a formulat acțiune în revendicare în contradictoriu cu pârâtul B, înregistrată pe rolul judecătoriei. Totodată, a cerut despăgubiri pentru lipsa de folosință și acordarea cheltuielilor de judecată.

În motivare a arătat că B. este cetățean portughez și a indicat domiciliul acestuia din Portugalia. A solicitat ca stabilirea termenelor în cauză să se facă în funcție de această circumstanță pentru că, în vederea executării în străinătate a eventualei hotărâri favorabile, trebuie să facă dovada că acțiunea a fost comunicată pârâtului într-o manieră care să-i permită acestuia să-și pregătească apărarea, în conformitate cu art.34 pct.2 din Regulamentul nr.44/2001 al Consiliului privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială. Totodată, a precizat că valoarea imobilului revendicat este de 182.675 lei, potrivit certificatului fiscal eliberat de autoritatea competentă.

Prin întâmpinare, pârâtul B. a invocat două excepții, respectiv:

- în principal, excepția necompetenței teritoriale, solicitând declinarea competenței în favoarea instanței în raza căreia se află domiciliul său în Portugalia; în motivare a arătat că această instanță este competentă potrivit art.2 alin.1 din Regulamentul nr.44/2001;
- în subsidiar, dacă prima excepție nu este admisă, excepția necompetenței materiale, solicitând declinarea competenței în favoarea tribunalului în raza căruia se află imobilul revendicat; în susținere a arătat că, la momentul încheierii actului autentic prin care a dobândit imobilul, notarul public a calculat taxele specifice operațiunii potrivit grilei notariale cuprinzând valorile orientative ale proprietăților imobiliare la valoarea de 250.000 lei.

Analizând cele două excepții, instanța:

- A. își va declina competența în favoarea instanței portugheze, dispunând înaintarea dosarului către aceasta;
- B. își va declina competența în favoarea tribunalului, dispunând înaintarea dosarului către acesta;
- C. va respinge ambele excepții, constatând propria sa competență.

Răspuns: C

- 17 În urma unei cereri formulate la data de 14 iunie 2013, judecătoria a admis în parte pretențiile reclamantului D.G. formulate împotriva pârâtului T.R., obligându-l pe acesta din urmă să demoleze grajdul construit pe terenul reclamantului, respingând capătul de cerere privind demolarea în parte a hambarului, stabilind totodată linia de hotar dintre cele două proprietăți învecinate, cu luarea în considerare a expertizei topografice administrată în cauză.

Împotriva acestei hotărâri a declarat apel pârâtul invocând, pentru prima dată în apel, autoritatea de lucru judecat, susținând că cele două proprietăți învecinate au fost deja grănițuite în urma unui proces finalizat irevocabil în anul 2006, purtat între reclamant și tatăl pârâtului care avea calitatea de proprietar al imobilului la acea vreme, iar față de linia de hotar stabilită în acel proces, pretențiile reclamantului sunt vădit nefondate.

Înainte de al doilea termen de judecată în apel, sub pretextul că s-a înțeles cu reclamantul-intimat, pârâtul-apelant a depus la dosar o declarație autenticată la notar, de renunțare la judecarea apelului, condiționată de plata de către reclamantul-intimat a cheltuielilor de judecată avansate în apel de către apelant până la data soluționării apelului. Părțile nu s-au mai prezentat la al doilea termen de judecată, astfel că, observând că s-a solicitat judecarea în lipsă, instanța de apel:

- A. va lua act de renunțarea pârâtului la judecarea apelului, ca o manifestare a principiului disponibilității în procesul civil;
- B. va lua act de achiesarea pârâtului la hotărârea primei instanțe și va respinge apelul ca nefondat;
- C. constatând existența autorității de lucru judecat, va admite apelul și va schimba în întregime hotărârea primei instanțe respingând acțiunea reclamantului.

Răspuns: C

- 18 Prin sentința nr.y/x/2014 tribunalul a admis în parte acțiunea reclamantei obligând pârâtul la plata sumei de 1.250.000 lei fără TVA, reprezentând contravaloare energie electrică. Reclamanta a solicitat primei instanțe lămurirea expresiei „fără TVA” din dispozitivul hotărârii pronunțate în sensul de „fără TVA inclus” pentru a nu se crea confuzie cu expresia "nu se datorează TVA".

Prin încheierea din 15 noiembrie 2014, tribunalul a admis cererea reclamantei conform art. 443 C. pr. civ. și a lămurit sentința, în sensul că „suma de 1.250.000 lei fără TVA” reprezintă „suma netă în care nu este inclus TVA”, în considerente arătând că TVA se va calcula separat, în condițiile legilor fiscale. Împotriva încheierii a declarat apel pârâtul. Instanța de apel a admis apelul pârâtului, schimbând încheierea atacată, în sensul că „suma de 1.250.000 lei fără TVA” reprezintă „suma de 1.250.000 lei în care este inclusă și TVA”. Instanța de apel a reținut că, din raportul de expertiză, astfel cum a precizat expertul la solicitarea curții de apel, nu rezultă că în suma de 1.250.000 lei reținută ca reprezentând contravaloarea energiei electrice datorată de pârâtă reclamantei, nu ar fi inclus și TVA-ul, câtă vreme această sumă a fost stabilită pe baza unor facturi ce includeau TVA. În ceea ce privește soluțiile instanțelor:

- A. soluția instanței de apel este greșită deoarece curtea de apel a examinat împrejurările ce țin de fondul cauzei, respectiv, a făcut o reinterpretație și chiar o completare a probei cu expertiză contabilă dispusă de instanța care a soluționat fondul cauzei, aspecte ce au determinat repunerea în discuție, în procedura specială a lămuririi dispozitivului prevăzută de art. 443 C. pr. civ., a unei hotărâri judecătorești devenită între timp definitivă prin neapelare;
- B. soluția instanței de apel este greșită deoarece în procedura lămuririi dispozitivului nu este admisibilă administrarea unor probe noi sau completarea probelor deja administrate;
- C. soluția primei instanțe este greșită deoarece, în caz de admitere a cererii de lămurire ar fi trebuit să prevadă chiar în dispozitiv că „suma de 1.250.000 lei fără TVA” reprezintă „suma netă în care nu este inclus TVA, sumă la care se va adăuga TVA, în condițiile legilor fiscale”.

Răspuns: A

- 19 Reclamantul AA a formulat o acțiune în anularea unui certificat de moștenitor emis pe numele pârâților AN și BC, iar la judecata în fond a cauzei, instanța a acordat 23 de termene, în principal pentru lipsa dosarului notarial.

În calea de atac, sentința pronunțată de instanța de fond a fost casată cu trimitere spre rejudecare, iar cu ocazia rejudecării, s-au acordat 18 termene de judecată. Judecata căii de atac exercitată împotriva celei de a doua hotărâri a durat 2 ani, iar durata totală a procedurilor derulate a fost de 6 ani și 4 luni.

După finalizarea procesului, reclamantul AA a formulat împotriva statului o acțiune în despăgubiri pentru durata nerezonabilă a procedurii în fața instanței naționale.

Ulterior, reclamantul a sesizat CEDO cu o plângere întemeiată pe articolul 13 din Convenție.

CEDO va constata că nu a fost încălcat articolul 13 din Convenție în situația în care:

- A. instanța internă a respins acțiunea ca inadmisibilă, motivând că urmează a fi adoptată o lege specială privitoare la dreptul la despăgubire, pentru situația în care se invocă durata nerezonabilă a procedurii;
- B. instanța internă a respins acțiunea ca inadmisibilă, întrucât reclamantul nu a formulat anterior o cerere privind accelerarea procedurii, astfel încât nu are deschisă calea acțiunii în despăgubiri;
- C. acțiunea a fost admisă, cu respectarea garanțiilor prevăzute de articolul 6 (referitoare la accesul la justiție și durata rezonabilă a acestui tip de procedură), iar reclamantului i-a fost acordată o reparație comparabilă cu cele acordate de CEDO în cauze similare, care i-a fost plătită efectiv în termen de 1 lună de la pronunțarea hotărârii instanței interne.

Răspuns: C

20 La sfârșitul anului 2013 domnul AB, cetățean român domiciliat în România, a cumpărat un autoturism de ocazie din Bulgaria. Dorind să înmatriculeze acest vehicul în România a fost obligat să achite timbrul de mediu, potrivit legislației naționale în vigoare.

La începutul anului 2014, domnul AB a sesizat instanța română competentă cu o cerere privind restituirea timbrului de mediu. El a invocat că legislația națională aplicată este incompatibilă cu prevederile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

Instanța, constatând că este necesară pronunțarea unei hotărâri preliminare se adresează CJUE cu o cerere:

- A. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 30 TFUE;
- B. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 36 TFUE;
- C. pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare vizând interpretarea art. 110 TFUE.

Răspuns: C